

STELLINGEN

1. Als het vaststaat dat het resultaat van de van de verdachte gevorderde medewerking (verklaringen, bescheiden) niet voor sanctiedoeleinden mag worden gebruikt, dan is niet (langer) sprake van dwang tot zelfbelasting in een strafcontext.
2. De verschillende uitleg door de strafkamer en de belastingkamer van de Hoge Raad van wilsafhankelijkheid als criterium voor de toepassing van het recht tegen gedwongen zelfbelasting op de gedwongen afgifte van bescheiden, heeft tot gevolg dat de verdachte in (fiscale) strafzaken ruimere nemo tenetur-bescherming heeft dan de boeteling in belastingzaken.
3. Gelet op de grondslagen van het recht tegen gedwongen zelfbelasting, zou het toepassingsbereik ervan beperkt moeten zijn tot verklaringen en fysiek bewijs met 'verklarende' waarde.
4. De verschillende normering en praktijk van de Nederlandse fiscale boete- en strafprocedure impliceren dat het recht tegen gedwongen zelfbelasting als waarborg voor betrouwbaar bewijs en procesautonomie van de verdachte, vooral in fiscale strafzaken speelt.
5. Technologische en andere ontwikkelingen in de (repressieve) fiscale handhaving zullen naar verwachting ertoe leiden dat het belang van het recht tegen gedwongen zelfbelasting afneemt en dat van het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer toeneemt.
6. Buiten frauduleuze situaties is het veel gemaakte verwijt aan multinationals, vermogende particulieren en andere belastingplichtigen dat zij te weinig belasting betalen, vooral ethisch van aard. Dat verwijt vindt weinig steun in het (internationaal) belastingrecht.
7. Als de naleving van de belastingwet niet leidt tot een eerlijke bijdrage ('fair share') van individuele belastingplichtigen, dan moet de wetgever daarop worden aangesproken. Voor gewetensgeld is in belastingzaken geen plaats.
8. De horizontalisering van het fiscaal toezicht tast de maatschappelijke controlebaarheid en transparantie van de heffingsprocedure aan en kan afbreuk doen aan de rechtsbescherming en rechtsgelijkheid van belastingplichtigen. De meer gelijkwaardige verhouding die horizontaal toezicht beoogt, kan zodoende veranderen in een hiërarchische verhouding tussen Belastingdienst en belastingplichtigen, waarbij de rechter buitenspel staat.
9. De uitholling van het Voorschrift fiscus-banken door het Ministerie van Financiën, die zich voltrok in een periode waarin Nederlandse banken afhankelijk waren van financiële steun van dat ministerie, heeft disproportioneel nadelige gevolgen voor banken in relatie tot hun klanten. De Belastingdienst zou terughoudend moeten zijn bij het nemen van inzage in cliënten- en kredietdossiers.
10. Het uitzonderen van het advocatuurlijke verschoningsrecht van onderzoek dat alleen feitelijkheden bevat, miskent de rol van advocaten in de interne onderzoekspraktijk. In de cliëntrelatie zijn de feiten vaak het meest betrouwbaar en zonder die feiten is juridische duiding niet mogelijk. Dat ook accountants en fiscalisten feitenonderzoek verrichten, doet hier niets aan af.
11. Staatsschulden zijn een fiscale voorheffing op ongeborenen.